

Itävallan eläkejärjestelmä vuonna 2018

Eläketurvakeskus
PENSIONSSKYDDSCENTRALEN

Yleistietoa Itävallasta

Väkiluku	8,82 miljoonaa	1/2018
Odotettavissa oleva elinikä		
Miehet	79,3 vuotta	2016
Naiset	84,1 vuotta	2016
Vanhuushuoltosuhte (65+ /15-64 v.)	27,6 %	
BKT	369,22 mrd. €	2017
BKT:n reaalisvu	4,5 %	2017
Vuosi-inflaatio	2,1 %	2017
Keskipalkka	3 892 €/kk	2016
Keskimääräinen lakisääteinen vanhuuseläke	1 275 €/kk	2017
Lakisääteiset eläkemenot BKT:sta	13,9 %	2015 (arvio)
Eläkettä saavien ihmisten määrä	2,34 miljoonaa	2017

Lähteet: Statistik Austria, Eurostat, Euroopan komissio

Eläkejärjestelmän tunnuslukuja

Keskimääräinen vanhuuseläke 2017 (€/kk)

1 275 **1 635** **1 000**
Kaikki Miehet Naiset

Lakisääteinen eläkeikä 2018

65 **60**
Miehet Naiset

Keskimääräinen eläköitymisikä 2017

60,1 **61,1** **59,2**
Kaikki Miehet Naiset

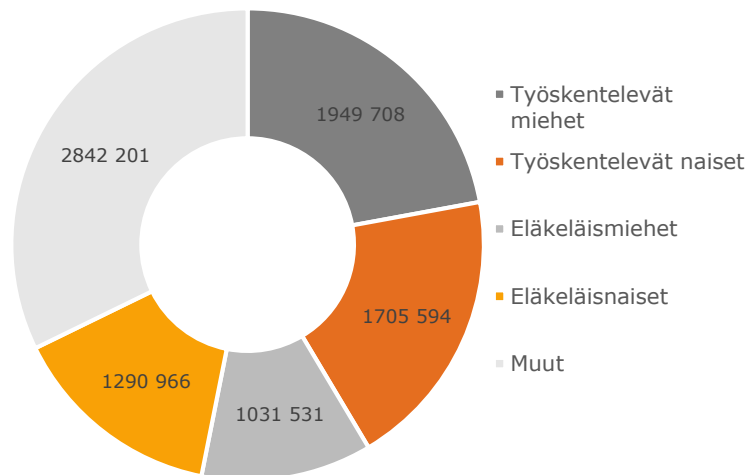
Eläkemaksun suuruus palkasta 2018 (%)

22,8 **12,55** **10,25**
Yhteensä Työnantaja Työntekijä

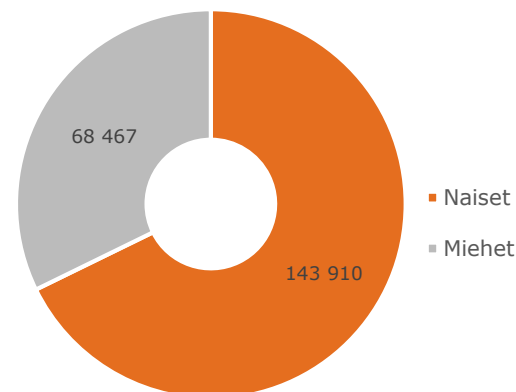
Eläkekatot 2018 (€/kk)

4 980 **5 130**
Eläkekatto Eläkepalkkakatto

Työskentelevät ja eläkkeensaajat 2017

Vähimmäiseläkettä saavien määrä 2017

Yleistä eläkejärjestelmästä

- Järjestelmä perustuu ansiotyöhön.
- Järjestelmä on luotu 1906, harmonisoitu 2005.
 - Kaikille vuoden 1954 jälkeen syntyneille luotiin 2005 yhtäläinen järjestelmä (Allgemeines Pensionsgesetz, APG).
 - Uusi järjestelmä korvaa vähitellen vanhat järjestelmät (Allgemeines Sozialversicherungsgesetz, ASVG ja erityisalakohtaiset järjestelmät).
- Toisistaan eroavat enimmäismäärät maksun perusteena olevalle palkalle, eläkkeen perusteella olevalle palkalle, ja eläkkeelle.
- Työmarkkinaeläkkeiden merkitys on pienehkö.
- Yksityisiä eläkevakuutuksia on vuonna 2017 noin 24 prosentilla työkäisistä.
- Tarveharkintainen, asumisperusteinen minimitulojärjestelmä (Ausgleichzulage) rahoitetaan verovaroin.

Hallinto

- Lakisääteinen eläkevakuutus Työ-, sosiaali- ja kuluttajansuojaministeriön alaisuudessa.
- Eläkkeitä hoitavat yleinen eläkelaitos ja neljä alakohtaista sosiaalivakuutuslaitosta.
- Itävallan sosiaalivakuutuslaitosten liitto (Hauptverband der österreichischen Sozialversicherungsträger) pitää keskitettyä rekisteriä eläkkeen laskentaan tarvittavista tiedoista.
- Vakuutusmaksut maksetaan sairausvakuutus ASSOille, jotka tilittävät eläkemaksut eläkelaitoksille.
- Valvojana Itävallan rahoitusvalvontaviranomainen (Österreichische Finanzmarktaufsicht).

Rahoitus

- Lakisääteinen eläkejärjestelmä on jakojärjestelmä.
- Varat työnantajilta, työntekijöiltä, verovaroista ja muista maksuista.
- Eläkevakuutusmaksu on 22,8 % bruttopalkasta.
 - Työntekijä: 10,25 %
 - Työnantaja: 12,55 %
- Vuonna 2017 vakuutusmaksutulo 34,1 mrd €, maksetut eläkkeet 36,4 mrd €
- Työntekijän eläkepalkkakatto on 5 130,00 €/kk.

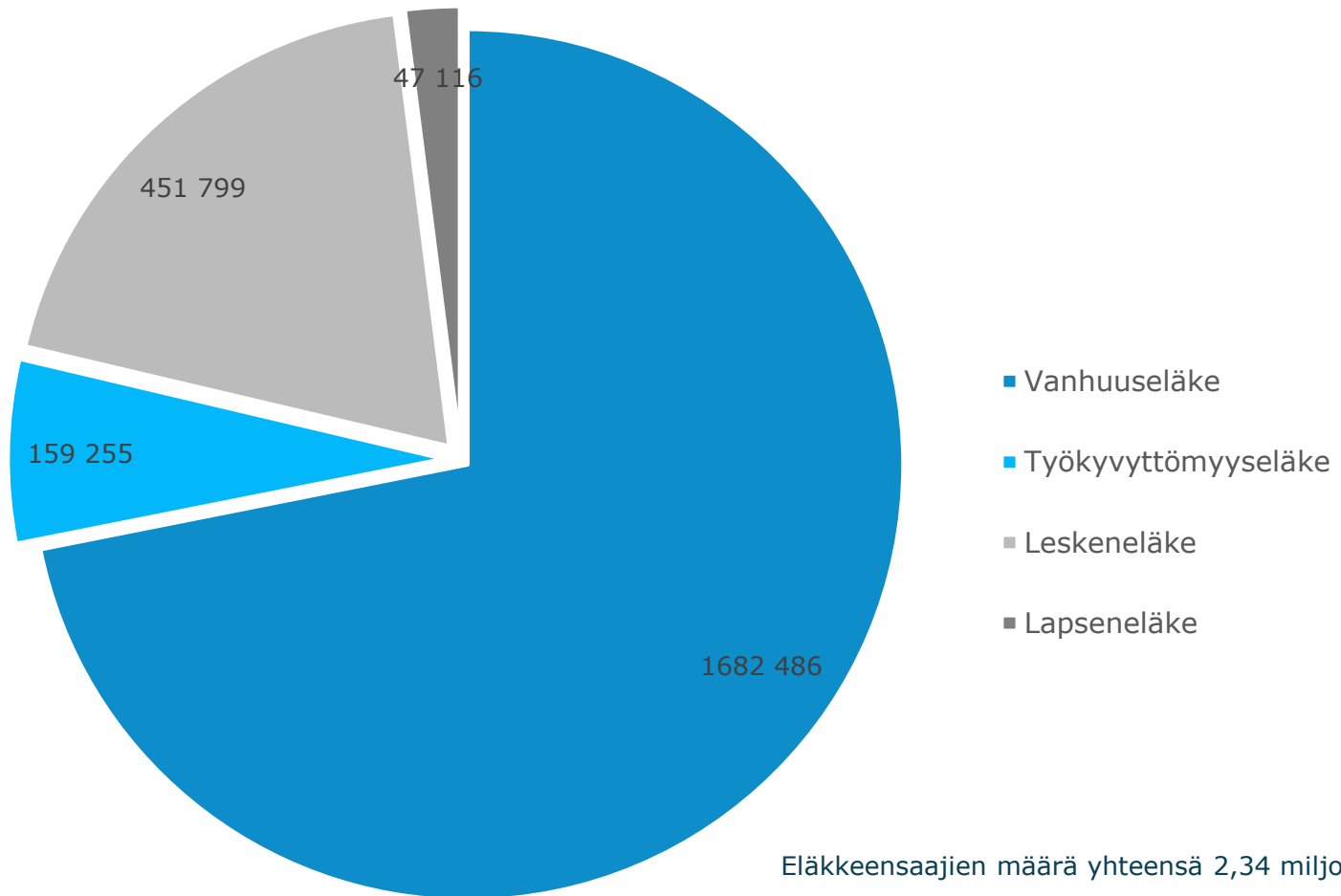

Perusjärjestelmät

- Eläkekatto on 4 980 €/kk.
- Eläkemaksut maksetaan 14 kertaa vuodessa, lisämaksut huhtikuussa ja lokakuussa.
- Työeläkkeen vähimmäismäärä:
 - Vähintään 30 vakuutusvuotta: 1 022 €/kk
 - Alle 30 vakuutusvuotta: Ausgleichzulagen mukainen 909,42 €/kk
- Vakuutetuilla henkilökohtaiset eläketilit, uusittu tilijärjestelmä otettu käyttöön 2014.
 - Eläkettä karttuu tilille 1,78 prosenttia maksuista.
- Eläkkeen määräytyminen riippuu vakuutetun syntymäajasta ja vakuutusajan alkamisajankohdasta.
- Eläkemäärät kerrotaan vuosittain sopeutuskerroimella.

Eläkkeensaajien määrät vuonna 2017

Vanhuuseläkelajit

Varsinainen vanhuuseläke

- Yleinen vanhuuseläkeikä on miehillä 65 vuotta ja naisilla 60 vuotta.
- Naisten eläkeikä harmonisoidaan 65 ikävuoteen vuosina 2024-2033.
 - Eläkeikä nousee 6 kk vuodessa.
- Pakollisen vakuuttamisen raja on 438,05 €/kk vuonna 2018.
 - Pienemmät tulot voidaan vakuuttaa vapaaehtoisesti.
- Saadakseen työeläkettä henkilön tulee olla kerännyt 180 vakuutuskuukautta (15 vuotta).
- Vanhuuseläkkeen aikaiset ansiotyötulot eivät vaikuta myönnetyn eläkkeen suuruuteen tai saamiseen.

Varhaiseläkeputken mukainen eläke (Korridorpension)

- Eläkettä voi saada 62 ikävuoden täyttämismuonna seuraavan vuoden alusta.
- Henkilöllä tulee olla 40 vakuutusvuotta.
- Eläke pienenee jokaiselta ennen eläkeikää käytetyltä kuukaudesta 0,35 %.
- Eläkkeen myöntämishetkellä saa ansiotuloja olla vain rajoitetusti.

Pitkäaikaisesti vakuutetun vanhuuseläke

- Koskee vuoden 1953 jälkeen syntyneitä miehiä ja 1958 jälkeen syntyneitä naisia.
- Miehiltä edellytetään 540 maksukuukautta ja 62 vuoden ikää, naisilla maksukuukausia nousevasti 505-540 ja ikää 57-62.

Raskaan työn varhaiseläke (Schwerarbeitspension)

- Tarkoitettu ruumiillisesti tai henkisesti kuormittavan työn tekijälle.
- Esim. vuorotyö, työskentely jatkuvassa kuumuudessa tai kemiallisessa altistuksessa, vaikea hoitotyö.
- Vakuutusaikaa on oltava vähintään 45 vuotta, johon tulee sisältyä viimeisen 20 vuoden ajalta 10 vuotta raskasta työtä.
- Eläkkeen voi saada 60 ikävuotta seuraavan vuoden alusta.
- Ansiotyö keskeyttää raskaan työn eläkkeen.

Muut lakisääteiset eläkelajit

- osa-aikaeläke
- työkyvyttömyyseläke
- perhe-eläke
- lisäeläketurva

Osa-aikaeläke

- Henkilön tulee täyttää varhaiseläkkeen ehdot.
- Osa-aikaeläkkeellä voi työskennellä 40–60 % vanhasta työajasta.
- Vähentyneeltä työajalta maksetaan 50 % korvausta.
- Eläke vähentää vanhuuseläkkeen määrää vuodessa 5,1 %.

Työkyvyttömyyseläke

- Eläke myönnetään esim., kun
 - kuntoutus ei ole kannattavaa,
 - terveydelliset syyt estävät työskentelyn väh. 6 kk ajan tai
 - varhennetun vanhuuseläkkeen saamisedellytykset eivät täyty.
- Kuntoutus on ensisijainen valinta. Työkyvyttömyyseläke myönnetään, mikäli se ei toimi.
- Ammatillinen työkyvyttömyys koskee henkilöitä, joilla on koulutus työhönsä.
- Uudistus vuonna 2014:
 - Ennen vuotta 1964 syntyneille myönnetään työkyvyttömyyseläke joko määräaikaisena tai toistaiseksi.
 - Vuoden 1963 jälkeen syntyneille myönnetään kuntoutusta tai työkyvyttömyyseläke toistaiseksi, ei määräaikaisesti.

Perhe-eläke

Leskeneläke

- Leskeneläke maksetaan joko määräaikaisena (2,5 vuotta) tai toistaiseksi jatkuvana.
 - Määrä riippuu muun muassa edunjättäjän iästä ja maksu-/vakuuttamisaikakuukausista.
- Eläke maksetaan edunjättäjän kahden viimeisen elinvuoden tuloista.
- Eläke on enimmillään 60 % edunjättäjän eläkkeestä.

Lapseneläke

- Lapseneläkkeen saamisessa on samat ehdot kuin leskeneläkkeessä.
- Eläkettä maksetaan 18 ikävuoteen asti, tai määrätietoisesti opiskelevalle 27 ikävuoteen asti.
- Eläke on yhden vanhemman jälkeen 40 % leskeneläkkeestä, kahden jälkeen 60 %.

Lakisääteisen eläkejärjestelmän lisäeläketurva

- Eläke-etuuksiaan pystyy parantamaan maksamalla lakisääteisen järjestelmän sisällä lisämaksua.
- **Höherversicherung**: eläkkeen korottaminen, vakuutusmaksun raja vuodessa 10 260 €
- **Weiterversicherung**: jatkovakuutus, henkilö säilyy vakuutuksen piirissä työsuhteen tai omavakuutuksen päätyttyä. Palkan oltava 802,80-5 985 €.
- **Selbstversicherung**: omavakuutus, puutteellisen eläketurvan täydentäminen

Muuta järjestelmästä

Työmarkkinaeläkkeet

- Täydentävät lakisääteistä eläkettä.
- Voidaan järjestää eläkekassassa tai muulla työnantajan järjestämällä tavalla.
- Vuoden 2018 ensimmäisellä kvartaalilla eläkekassoilla oli 22,6 mrd € omaisuus, ja ne maksoivat 650 milj. € eläkemaksuja.

Erorahajärjestelmä

- Työnantaja maksaa kuukausittain 1,53 % työntekijän bruttopalkasta sairauskassaan, josta maksu toimitetaan työmarkkinaeläkekassaan.
 - Työsuhteen loppuessa kertyneet maksut maksetaan erorahana, mikäli työsuhde on kestänyt väh. 36 kk.
 - Eläköityvät työntekijät voivat valita erorahan maksamisen kertamaksuna (veroa 6 %) tai kuukausittaisena lisäeläkkeenä (veroton).

Verotus

- Eläkkeitä verotetaan samalla asteikolla kuin palkkoja.
- Eläke on verovapaata 1 111,71 euron bruttomäärään asti.
- Verosta on mahdollista saada erilaisia vähennyksiä, esim.
 - Yksinhuoltaja saa lasten lukumäärästä riippuvan vähennyksen hakemuksella.
 - Hoitomaksut ovat verottomia.
 - Vapaaehtoiseen maksuihin perustuva tulo (Höherversicherung) voi olla joko kokonaan tai osaksi verovapaata.
 - Huhtikuussa ja lokakuussa maksettavat erityiserät on vapautettu osittain veroista.

Vielen Dank!

Lisää tietoa etk.fi -sivustolla

